

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3187

Vragen van het lid **Dik-Faber** (ChristenUnie) aan de Staatssecretarissen van Infrastructuur en Milieu en van Economische Zaken over *de erkenning van MTCS als een duurzaam certificeringssysteem voor hout in het Nederlands beleid voor duurzaam inkopen en de reactie hierop van inheemse volken* (ingezonden 27 juli 2015).

Antwoord van Staatssecretaris **Mansveld** (Infrastructuur en Milieu), mede namens Staatssecretaris van Economische Zaken (ontvangen 28 augustus 2015)

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van de reactie van Jaringan Orang Asal SeMalaysia (JOAS) van 24 juli 2015 op uw brief¹ aan de Kamer van 13 juli 2015, waarin het stellig ontkent dat het tijdens uw consultaties zou hebben bevestigd dat alle inheemse gemeenschappen, zoals u in uw brief schrijft, door de bosbeheerders met een «Malaysian Timber Certification Scheme»-certificaat (MTCS) zorgvuldig worden geconsulteerd zowel voorafgaand, tijdens als na de bosbouwactiviteiten, en waarin het juist bevestigt dat JOAS MTCS afwijst en veel van zijn 89 leden bij voortdurend hebben geklaagd over de gebrekkige of volledig afwezige consultatie door MTCS?

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Hoe verklaart u de verschillen tussen uw persoonlijke verslag over onder andere uw consultatie met verschillende vertegenwoordigers van Maleisische inheemse volkeren en de schriftelijke verklaring die als reactie hierop wordt afgegeven door JOAS, waarin het aangeeft in de consultatie van 19 januari duidelijk te kennen hebben gegeven dat het niet van mening is dat het criterium «free and prior informed consent» op goede wijze in de guidelines van MTCS is opgenomen en in de praktijk correct wordt toegepast?

¹ Zaaknummer 2015Z14061, Ontwikkelingen internationaal duurzaam bosbeheer en verduurzaming van handel in hout

Antwoord 2

De brief aan uw Kamer is gebaseerd op de meest recente stand van zaken en gesprekken en observaties gedaan tijdens het bezoek van juli 2015. Tijdens dat bezoek heeft Staatssecretaris Dijkema gesproken met meerdere belangengroepen op het gebied van de rechten van inheemse bevolkingsgroepen, waaronder JOAS. Alle belangengroepen hebben zich positief uitgesproken over MTCS in het algemeen en de mogelijkheden die dat systeem aan inheemse bevolkingsgroepen biedt om mee te praten over de bossen waarin zij leven, alsook over de recente verbeteringen bij het keurmerk en de toepassing daarvan. We constateren dat de punten die JOAS in hun brief van 24 juli noemt, niet overeen komen met het beeld dat zij tijdens het gesprek met Staatssecretaris Dijkema hebben geschetst. We kunnen dit verschil niet verklaren.

MTCS-gecertificeerde bosbeheerders zijn verplicht de rechten van inheemse volkeren in ogenschouw te nemen en hebben van hen «free, prior and informed consent» nodig voordat er kapwerkzaamheden kunnen plaatsvinden in een gebied.

De organisaties waarmee gesproken is maakten kenbaar dat MTCS het criterium «free, prior and informed consent» (FPIC) goed heeft opgenomen in de guidelines en dat dit in de praktijk ook wordt toegepast.

Vraag 3

Heeft u uw persoonlijke verslag van uw consultaties met inheemse volken in Maleisië geverifieerd met de organisatie JOAS alvorens u de Tweede Kamer hierover hebt geïnformeerd?

Antwoord 3

Nee, de gesprekken met betrokkenen in Maleisië hebben ons een duidelijk beeld gegeven van de verbeteringen die in het MTCS systeem zijn doorgevoerd, de lokale discussies over MTCS en van de positie van inheemse volkeren. Op basis van deze gesprekken en observaties in het veld hebben wij uw Kamer geïnformeerd over onze bevindingen.

Vraag 4

Welke waarde hecht u aan de inbreng van Persatuan Orang Asli Perak (POAP) en Federation of Orang Ulu Associations Sarawak (FORUM) als vertegenwoordigers van Maleisische inheemse volkeren na kennisneming van informatie in de brief van JOAS over de representativiteit en onafhankelijkheid van deze twee geconsulteerde organisaties die u in uw brief noemt?

Antwoord 4

In Maleisië zijn veel organisaties actief die aangeven te spreken namens de inheemse volkeren. Het is niet aan ons een oordeel te vellen over de onderlinge verhoudingen tussen deze organisaties. Door te spreken met meerdere organisaties hebben wij geprobeerd om een zo breed mogelijk beeld te krijgen van de betrokkenheid van inheemse bevolkingsgroepen bij bosbouwactiviteiten in MTCS-gecertificeerd bos.

Vraag 5

Bent u nog steeds van mening dat er zeer gedetailleerde kaarten zijn van alle bossen die MTCS-gecertificeerd zijn en dat deze publiek toegankelijk zijn? Hoe verklaart u dan de mededeling van JOAS dat de topografische kaarten en luchtfoto's alleen beschikbaar zijn voor overheidsbureaus en houtbedrijven maar niet voor ngo's en Orang Asli-gemeenschappen? Deelt u de mening dat de genoemde kaarten voor iedereen toegankelijk moeten zijn?

Antwoord 5

Het bezoek aan Maleisië bevestigde dat de Forestry Departments over zeer gedetailleerde kaarten van alle MTCS-gecertificeerde bossen beschikken, zowel in de hoofdstad Kuala Lumpur als in de regiokantoren in de deelstaten. Eenieder die dat aanvraagt krijgt inzage in het kaartmateriaal. De Maleisische overheid geeft aan terughoudend te zijn met het op internet vrijgeven van gedetailleerd kaartmateriaal, onder andere omdat dit illegale houtkap, stroperij en conversie in de hand kan werken. Daarom is gekozen voor een andere manier om het kaartmateriaal beschikbaar te maken voor iedereen, zowel overheidsorganisaties, houtbedrijven als ngo's en burgers.

Vraag 6

Waarom draait u de volgorde om en trekt u nu al een conclusie over het opnemen van MTCS in het duurzaam inkoopbeleid van Nederland en wacht u niet eerst het advies van TPAC af?

Antwoord 6

Op 2 juni 2014 is door de staatsecretaris van IenM besloten MTCS toe te laten tot het houtinkoopbeleid voor een periode van twee jaar. Binnen die twee jaar moeten de door TPAC geconstateerde tekortkomingen verholpen zijn. Er zijn meerdere bezoeken naar Maleisië geweest om ons op de hoogte te stellen van de vorderingen die de afgelopen jaren gemaakt zijn. Ter plaatse is vastgesteld dat de resterende punten opgepakt zijn en het MTCS-systeem daarmee zover is dat deze punten door TPAC opnieuw bezien kunnen worden.

Vraag 7

Deelt u de mening dat het Timber Procurement Assessment Committee (TPAC) voldoende in staat is om meningen en feiten van ngo's te onderscheiden en er dus geen zorgen hoeven te zijn over belangenverstrengeling van ngo's?

Antwoord 7

De opdracht aan TPAC is om op basis van objectief verifieerbare informatie advies te geven.

Vraag 8

Vindt u dat het hogere doel van duurzaam bosbeheer ook wordt gediend als er areaal wordt gecertificeerd door systemen die op belangrijke punten niet aan de Nederlandse eisen van duurzaam bosbeheer voldoen?

Antwoord 8

Het doel van het beleid voor duurzaam inkopen van hout door de Nederlandse overheid is bijdragen aan duurzaam bosbeheer. Certificering helpt om duurzaam bosbeheer aantoonbaar en beloonbaar te maken. De duurzaamheidscriteria voor het duurzaam inkoopbeleid van hout zijn daarbij leidend. Naar onze mening zijn er geen belemmeringen meer om MTCS te erkennen in het duurzaam inkoopbeleid voor hout. TPAC wordt gevraagd een laatste check te doen.

Vraag 9, 10, 11, 12 en 13

Wat verstaat u precies onder de «informatie en resultaten van het afgelopen bezoek» op basis waarvan u TPAC zal vragen om op korte termijn een laatste check te doen op de in uw brief genoemde punten? Wordt daarbij ook de brief van JOAS betrokken?

Krijgen andere ngo's nog gelegenheid te reageren en mag TPAC dit ook meenemen?²

Waarom wilt u het onderzoek van TPAC beperken tot de «informatie en resultaten van het afgelopen bezoek»?

Vindt u dat het onderzoek van TPAC nog als onafhankelijk geldt als u bepaalt welke informatie TPAC wel en niet mag betrekken bij zijn onderzoek en oordeel?

Bent u bereid TPAC zelf te laten beslissen welk onderzoek het nodig acht om tot een degelijk en onafhankelijk oordeel over MTCS te komen? Zal TPAC bij dit onderzoek in ieder geval conform de motie-Van Veldhoven c.s. (Kamerstuk 30 196, nr. 238) uit 2014 ook veldonderzoek doen inclusief raadpleging van JOAS en de Malaysian Nature Society (MNS)?

Antwoord 9, 10, 11, 12 en 13

Voor de check door TPAC moeten de onafhankelijkheid, zorgvuldigheid en snelheid geborgd zijn, mede in het licht van het Europese kader terzake. Hiermee komen we tegemoet aan de wens van uw Kamer uit Motie Van Veldhoven c.s. (Kamerstuk 30 196, nr. 239) dat er geen uitloop zal zijn bij de

² ngo: non-gouvernementele organisatie

eindevaluatie van MTCS en het al dan niet toelaten van MTCS in het inkoopbeleid.

Momenteel wordt gezien hoe het beste invulling gegeven kan worden aan de laatste check van MTCS door TPAC.